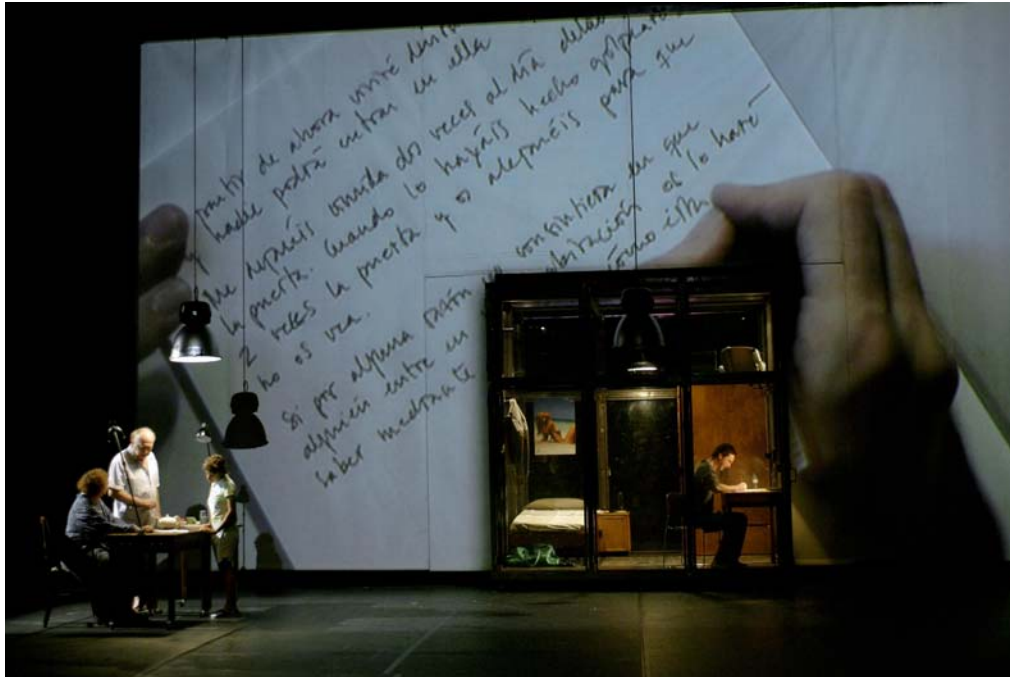

teatre lliure

© Andreu Adrover

metamorfosis

de franz kafka

la fura dels baus

Teatre Lliure: Montjuïc – Sala Fabià Puigserver del 14 de novembre al 3 de desembre

metamorfosis

de **Franz Kafka** direcció artística **Àlex Ollé - La Fura dels Baus**
direcció escènica i dramaturgia **Àlex Ollé / Javier Daulte**

textos	Javier Daulte
vídeo	Franc Aleu i Emmanuel Carlier
escenografia	Roland Olbeter
música	Josep Sanou
vestuari	Catou Verdier
disseny ll·luminació	Pere Capell, Javier Daulte i Àlex Ollé

intèrprets

Ruben Ametllé Gregor / **Isak Férriz** amic / **Sara Rosa Losilla** Grete / **Angelina Llongueras** mare / **Artur Trias** pare

ajudant de direcció **Valentina Carrasco** / cap tècnic **Alberto Pastor** / tècnic de llums **David Hoyo** / tècnic de vídeo **Joan Rodon** / tècnic de so **Cristian Teruel** / maquinista **Francesc Martínez** / construcció d'escenografia **Masters** / producció de vídeo **Urano Films** / disseny web **Albert Claret** / direcció de producció **Carles Manrique** / productor executiu **Pep Salazar** / ajudant de producció **Aina Romagosa**

i els equips del **Teatre Lliure**

coproducció **Teatre Lliure, SEEI, Centro Dramático Nacional, ICUB - Barcelona Festival Grec 2006, La Fura dels Baus**
amb la col·laboració de **Temporada Alta 2005 / Festival Internacional de Teatre**

agraïments **Magda Puyo, Pep Armengol, Albert Mauri, Géraldine Doat, Atrium Viladecans, SGAE, Renfe, Institut Ramon Llull, Pere Capell, Sílvia Fantou.**

durada aproximada de l'espectacle: **1h. 40' sense pausa**

els directors artístics de **La Fura dels Baus** són **Miki Espuma, Pep Gatell, Jürgen Müller, Àlex Ollé, Carlos Padrissa i Pere Tantiñá** // equip de gestió gerent **Eduard Garcia** / directora comercial **Elena Blanco** / vendes internacionals **Rosa Arnaiz** / directora de màrqueting **Sílvia Sáez** / adjunta a direcció artística **Vicky Murillo** / administració **Esther Sastre**

La Fura dels Baus és una companyia en conveni amb **Generalitat de Catalunya - Institut Català de les Indústries Culturals i Ministerio de Cultura - Instituto Nacional de las Artes Escénicas**

un gregor del segle XXI

La *Metamorfosi* de Franz Kafka suposa per a La Fura dels Baus i Javier Daulte un punt de partida immillorable per explorar les angoixes de l'home urbà del segle XXI. Metamorfosi, transformació i canvi són el motor d'aquesta dramaturgia. Metamorfosi de l'home contemporani que s'enfronta a un món sense sortides col·lectives.

Aquesta *Metamorfosi* parla d'un intent de diferenciació, un intent frustrat en la mesura en què aquesta diferenciació de l'individu davant del grup no és per una via creativa i alliberadora, sinó per una via de mutilació de la pròpia individualitat.

Gregor, protagonista de *Metamorfosi*, pot ser qualsevol de nosaltres en la mesura que tots, en algun moment de les nostres vides, ens sentim diferents, exclosos per les nostres pròpies percepcions i pel que l'entorn ens fa sentir. Avui som molts, potser massa, els que podríem sacrificar el nostre potencial i abandonar-nos al conformisme que només respon als estímuls del consum.

Kafka no va explicar els motius d'aquesta transformació. La proposta de La Fura dels Baus i Javier Daulte s'adhereix a aquest aspecte de l'obra. Considerem que no són necessaris grans motius perquè passi aquesta metamorfosi, ja que forma part de la societat actual. La possibilitat d'una exclusió, endògena o exògena, està inclosa en l'estructura de totes les societats a totes les èpoques. En aquesta dramaturgia no es busquen ni es presenten culpables. No volem oferir respostes, sinó generar preguntes.

L'obra es refereix, en última instància, a la condició dels individus, i aquesta condició sembla que és la por. Gregor Samsa viu en l'horror, sotmès per la por, conformat i lligat per les convencions. No és la por el que ha sotmès els éssers humans de totes les èpoques?

Vivim una època en què tot tendeix a ser regit per models regularitzadors del benestar, pel consumisme. Quan algú se'n vol diferenciar, es converteix en un *bicho raro*. La malaltia del segle XXI és la de la ment: trastorns bipolars, esquizofrènia, ansietat, depressió, pànic o l'inquietant hikikomori, que sembla tendir a estendre's per tot el món occidental.

L'era de les noves tecnologies (televisió, internet, videojocs) contribueix a la deshumanització. S'imposen grans sacrificis afectius. Les persones tenen dificultat per cultivar i mantenir relacions familiars, d'amistat, amoroses.

Les exigències que pesen sobre cada individu generen un estrès que tendeix a deshumanitzar el subjecte. És com si l'opció que el món actual ens ofereix

dictés una sentència paradoxal i sinistra: *Per deixar de ser un més del ramat, cal convertir-se en un animal.* El ramat humà es torna obedient i no és capaç de generar noves maneres de pensar.

El Gregor Samsa actual protagonitza una fugida *cap endins*, una escapada voluntària. Es reclou per no tenir contacte amb l'entorn. No ens creguem millors que ell. Qui de nosaltres no ha pensat algun cop en renunciar a tot, en fugir de les responsabilitats, tancar-se dins la pròpia closca i obviar la realitat que ens toca viure?

àlex ollé – javier daulte

kafka vist per max brod

En la conversa íntima es deixava anar d'una manera sorprenent i arribava a entusiasmar-se, a ser encantador. Les bromes i les rialles eren inacabables, reia de gust i cordialment i sabia fer riure els seus amics. Vull assenyalar allò que s'oblida fàcilment quan es contempla l'obra de Kafka: el seu ressort d'alegria pel món i per la vida.

El seu humorisme es feia particularment clar quan llegia ell mateix les seves obres. Per exemple, nosaltres, els amics, vam esclatar en rialles quan ens va llegir per primera vegada el primer capítol d'*El procés*. I ell també reia tant que de vegades no podia continuar llegint. Bastant sorprenent, si pensem en la terrible seriositat d'aquest capítol. Però anava així.

Fins i tot les escenes més crues de l'obra de Kafka (*A la colònia penitenciària*, etc.) se situen en una rara mitja claror entre l'interès analític i la ironia moderna. Aquest humor, ingredient essencial de la creació i de la vida kafkiana, assenjala precisament a través de la malla de la realitat una realitat més alta.

El que deia, ho deia d'una manera que amb el pas dels anys es va anar fent més i més espontània: era una valuosa expressió de la seva idiosincràsia totalment peculiar, pacient, vitalista, irònicament indulgent amb l'estúpidesa del món i, per això, humorística, encara que no deixava mai de banda el pinyol, la part indestructible de l'assumpte i, per tant, sempre s'apartava de la presumpció o del cinisme. Sí, ell era així.

El seu llenguatge és clar com un cristall i a la superfície només s'hi nota l'aspiració d'expressar l'objecte d'un manera correcta i nítida. Amb tot, sota l'empenta d'aquest límpid rierol idiomàtic hi corren somnis i visions d'una profunditat insondable.

franz kafka

(Praga 1883 - Viena 1924)

Escriptor en llengua alemanya que va néixer i va viure a Praga, Bohèmia, en aquell moment sota la dominació de l'Imperi Austrohongarès. Fill d'un membre destacat de la comunitat jueva de llengua txeca, entre el 1889 i el 1893 va estudiar a l'escola primària (*Deutsche Knabenschule*) del carrer Masná St. (Fleischmarkt) de Praga. Més tard, entra a l'institut de Staroměstské náměstí (a Kinsky Palace), on obté el grau de Batxillerat el 1901 i entra a estudiar dret a la Universitat de Charles, on es doctora en lleis el 1906. Durant els anys d'estudis té un paper actiu en l'organització d'activitats literàries i socials, com ara representacions per al teatre jueu-alemany, tot i el recel dels seus amics més íntims, fins i tot de Max Brod. Malgrat la seva por de resultar repulsiu, impressionava el seu entorn tant per l'aspecte infantil, pulcre i auster i una conducta tranquil·la i freda, com per la intel·ligència i el gran sentit de l'humor.

Comença a treballar de passant, sense cobrar, en una agència d'assegurances d'accidents laborals i comença a escriure. El 1917 li diagnostiquen tuberculosi, i des de llavors es veu obligat a passar freqüentment períodes de convalescència. A primers dels anys 20 manté una relació amorosa amb l'escriptora, traductora i periodista txeca Milena Jesenskà i el 1923 es trasllada a Berlín amb l'esperança de distanciar-se de la seva família i concentrar-se en l'escriptura. A Berlín retroba Dora Diamant, una jove de 25 anys membre d'una família jueva ortodoxa que havia conegut aquell estiu en una colònia jueva de vacances a en Müritz, a la costa Bàltica. Dora es converteix en la seva companya i exerceix una gran influència en l'interès de Kafka pel judaisme. El seu estat de salut empitjora a causa de la tuberculosi, torna a Praga i després s'interna en un sanatori prop de Viena, on mor el 3 de juny del 1924. És enterrat a Praga l'11 de juny del 1924 al Nou Cementiri Jueu de Praga-Žižkov.

més informació:

<http://www.franz-kafka.net>

obra de franz kafka

- 1902-03 *Descripció d'una lluita (Beschreibung eines Kampfes)*
- 1912 *La condemna (Das Urteil)*
- 1913 *La contemplació (Die Kontemplation)*
- 1915 *La metamorfosi (Die Verwandlung)*
- 1919 *A la colònia penitenciària (In der Strafkolonie)*
Un metge rural (Ein Landarzt)
Carta al pare (Brief an den Vater)
- 1923 *Una doneta (Eine kleine Frau)*
- 1924 *Josefina la cantora o el poble dels ratolins. (Josephine, die Sängerin, oder Das Volk der Mäuse)*
Un artista de la fam (Ein Hungerkünstler)

obra pòstuma

- 1925 *El procés. (Der Prozeß), inacabada.*
- 1926 *El castell (Das Schloß)*
- 1927 *Amèrica (Amerika)*

la fura dels baus

Companyia en constant procés d'evolució que ha abordat nous reptes en el camp de les arts escèniques des de la seva fundació el 1979. Entre 1979 i 1983, La Fura dels Baus realitzava intervencions teatrals al carrer. Aquest germen va evolucionar cap a un concepte teatral basat en la idea clàssica de l'espectacle total, combinant tot tipus de recursos escènics. L'aportació més significativa de La Fura va ser plantejar els seus espectacles interactuant amb l'espai que tradicionalment estava reservat al públic i adaptar el seu treball escènic als elements arquitectònics propis dels espais on es desenvolupava cada actuació. La fusió de tècniques i disciplines defineix el llenguatge "furero", un terme que també s'ha aplicat al treball d'altres companyies. *Accions* (1984) va ser el primer espectacle adscrit a aquest llenguatge. El van seguir *Suz/O/Suz* (1985), *Tier Mon* (1988), *Noun* (1990), *MTM* (1994), *Manes* (1996), *ØBS* (2000), *Matria 1-Tetralogía Anfíbia-La Creación* (2004) i *OBIT* (2004).

Des dels anys noranta, La Fura dels Baus va diversificar la seva labor creativa acostant-se al teatre de text, el teatre digital, les accions al carrer, la posada en escena de projectes musicals contemporanis, l'òpera o la realització d'esdeveniments corporatius. La Fura va realitzar la cerimònia d'obertura dels Jocs Olímpics de 1992 a Barcelona, que va ser televisada i seguida en directe per més de 500 milions d'espectadors. Després d'aquest primer macrospectacle, empreses com Pepsi, Mercedes Benz, Peugeot, Volkswagen, Swatch, Airtel, Microsoft, Absolut Vodka, Columbia Pictures, Warner Bros, Port de Barcelona, Telecom Italia o Sun Microsystems han confiat en la Fura per accions promocionals a tot el món.

La particular visió de l'espectacle que defineix La Fura dels Baus es manifesta en accions de gran format com *L'home del mil·leni*, que va reunir més de 20.000 persones a Barcelona per celebrar l'entrada de l'any 2000; *La divina comèdia*, que es va realitzar a Florència per a més de 35.000 espectadors; *La navaja en el ojo*, per a l'obertura de la Biennial de València que va congrega més de 20.000 persones, o *Naumaquia 1- Tetralogía Anfibia- El Juego Eterno*, a bord del Naumon, el maig del 2004, que va reunir més de 15.000 persones al Fòrum de les Cultures de Barcelona.

La Fura dels Baus ha creat el seu propi segell discogràfic, amb un catàleg que recull 14 títols, i també ha publicat les seves creacions amb segells com Dro, Virgin i Subterfuge. Diversos cursos i *workshops* han format actors en el llenguatge "furero". Les noves tecnologies s'han incorporat al treball de la companyia, des de *Work in Progress 97*, un espectacle de l'àmbit del teatre

digital per a la xarxa que connectava una acció representada simultàniament a diverses ciutats.

Atlàntida de Manuel de Falla, *El Martirio de San Sebastián* de Claude Debussy, *La Condenación de Fausto* d'Héctor Berlioz i *DQ. Don Quijote en Barcelona* de José Luis Turina marquen el desenvolupament de la trajectòria operística de La Fura dels Baus. L'estrena a Manheim (Alemanya), el març de 2002, de *Sobre los acantilados de mármol*, basada en l'obra homònima d'Ernst Jünger, va suposar la primera utilització de la vídeoconferència com a element escenogràfic en una òpera. El mateix any s'estrenava a Palermo la posada en escena de *La Simfonia Fantàstica* d'Héctor Berlioz, una relectura d'aquest clàssic de la música simfònica. L'últim projecte que La Fura dels Baus ha desenvolupat en el context operístic és una reposició de la *Condemnació de Faust* per a la Triennial del Ruhr a Bochum (Alemanya), el passat mes de juliol.

La Fura dels Baus també ha desenvolupat propostes no convencionals i sempre arriscades de teatre de text o a la italiana, com *F@ust 3.0*, un espectacle que revisa el clàssic de Goethe, o *Ombra*, una relectura de diversos textos de Federico García Lorca.

El teatre clàssic també s'ha integrat en l'horitzó de La Fura. El setembre del 2001 s'estrena a Sagunt la versió de *Les Troianes* d'Eurípides codirigida per Irene Papas i La Fura, amb música de Vangelis i una escenografia de Santiago Calatrava.

El 2001 es va estrenar *Fausto 5.0*, la primer incursió de La Fura en l'àmbit de la direcció cinematogràfica. Aquest llargmetratge, codirigit amb Isidro Ortiz, ha rebut diversos guardons, d'entre els quals destaca el Meliés d'Or 2003 que s'atorga a la millor pel·lícula europea de cinema fantàstic.

XXX, una versió de *La Filosofia del Tocador* de Sade, es va estrenar l'11 de maig de 2002 a Lorca i va tancar la gira internacional a Madrid l'octubre del 2004. Ha estat una de les obres de més èxit de la companyia, amb 299 representacions i més de 200.000 espectadors.

Naumon és el projecte més audaç de La Fura. Es tracta d'un vaixell que va iniciar la seva travessa pel Mediterrani a Gènova, a finals de 2003. Des d'aleshores, navega per les costes mediterrànies i per diversos ports (Barcelona, Portugal, Beirut, etc.), amb diversos contenidors artístics, culturals, didàctics i solidaris a bord. *Naumon* va suposar el punt àlgid de les celebracions del 25è aniversari de la companyia en 2004.

El 2004 es va estrenar al festival Temporada Alta de Girona *OBIT*, un espectacle sobre la manera d'enfrontar-nos a la vida davant de la certesa de la mort amb el qual la companyia tornava a la interacció amb el públic.

Actualment, la companyia té en gira la versió lliure de *La Metamorfosi* de Franz Kafka, estrenada al Japó el setembre del 2005.

© Andreu Adrover

javier daulte

Dramaturg, guionista i director de teatre argentí. Integrant i supervivent del ja desaparegut grup Caraja-ji, insisteix que el teatre no ha de transmetre cap idea sinó inventar-les. Per la seva obra, estrenada i publicada en la major part, ha rebut, entre d'altres, el Royal Shakespeare Festival of New York Award, Primer Premio de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires, Premio Fondo Nacional de las Artes, Premio ACE, Premio CELCIT, Premio María Guerrero, Premio Martín Fierro, Premio Broadcasting, Premio Teatro del Mundo, Premio Clarín, Premio Trinidad Guevara, Premi Butaca, Premio GETEA. Ha participat en festivals internacionals: Shizuoka (Japó), Avinyó (França), Buenos Aires (Argentina), Sitges, Festival Grec i Festival de Otoño de Madrid, Manizales (Colòmbia), Caracas (Veneçuela), Londrina (Brasil), Fronteras (Londres), Mettre en Scène (França) i Temporada Alta. Entre les seves estrenes cal destacar *Criminal* (1996), *Martha Stutz* (1997), *Casino* (1998), *Faros de color* (1999), *Gore* (2000), *Fuera de cuadro* (2001), *La escala humana* (2001), *Intimidad* de Hanif Kureishi, en versió escènica de Gabriela Izcovich (2001), *Demóstenes Estomba* (2002), *Bésame mucho* (2002), *El vuelo del dragón* (2002), *4D óptico* (2003), *¿Estás ahí?* (2004) i *Nunca estuviste tan adorable*, (2004), i la seva producció més recent, *¿Estás ahí?* Va estrenar *Automáticos*, el juny de 2005 a l'Institut del Teatre de Barcelona i la darrera creació de La Fura dels Baus, *Metamorfosis*. Aquesta temporada ha estat nomenat director artístic del Teatre Villarroel de Barcelona.